

Arbeidsbólkur kemur við uppskoti til orkupolitikki:

Orkustova setast á stovn

Skal seta skjøtilin á framtíðar orkupolitikkin í Føroyum

Arbeidsbólkurin, sum varð settur á orkuráðstevnuni í oktober í fjør, hevur nú gjørt eitt uppskot til ein framtíðar orkupolitikki í Føroyum. Hetta uppskotið er sent bæði lögtingi og landsstýri

Tað vóru Ídnaðarstovan og Ídnaðarfelagið, sum í fjør skipaðu fyrri fyrstu orkuráðstevnuni í Føroyum. Á hesi ráðstevnu vórðu hildnir fleiri fyrilestrar um orkunýtslu, orkusparing, núverandi orkukeldur og um alternativar orkukeldur. Millum luttakararnar á stevnuni var eisini ein norðmaður, sum greiddi frá møguleikum um at fáa orku úr sjóaralduni.

Niðurstøðan á stevnuni varð, at vit mugu taka orkusparningin til viðgerðar beinanvegin — tí annars fara vit innan alt ov langa tíð at merkja sviðan av orkutroti.

Skynsaman orkupolitikki

Á stevnuni varð samtykt at seta ein arbeidsbólk sum skuldi gera eitt uppskot til ein framtíðar orkupolitikki.

Tað er hesin arbeidsbólkurin, sum nú hevur gjørt eitt uppskot, sum er sent myndugleikum.

Í uppskotinum verður vist á, hvussu bundnar Føroyar eru av innfluttari olju. Og nú olja er vorðin ein mangulvøra og er vorðin sera dýr, metir arbeidsbólkurin, at tað er neyðugt at leggja til rættis ein skynsaman framtíðar orkupolitikki.

Høvuðsendamál fyrri okkara orkupolitikki

Arbeidsbólkurin setur tí upp hesi høvuðsendamál fyrri føroyskum orkupolitikki:

1. At arbeiða fram móti eini skipan fyrri orkuframleiðslu-/nýtslu, so at oljuinnflutningurin til nýtslu á landi í komandi tiggju-áraskeiði verður minkaður so nógv sum gjørligt — tó við í minsta lagi 25% av núverandi oljuinnflutningi pr. íbúgva.

2. At útbýggja orkuframleiðsluna so, at vit umleið ár 2000 verða so óheft av oljuinnflutningi, at orkuturvurin á landi í krepputíð kann nøktast við egnum orkukeldum.

3. At menna veiðiflota okkara komandi árin so at stóðugt stórri dentur verður lagdur á fiskifer og veiðihættir, ið krevja lítila orku í mun til fongin.

Um tað skal lata seg gera at fremja her nevndu høvuðsendamál innan ásettum tíðarskeiði, verður sjálvandi neyðugt at farið verður til verka beinanvegin. Arbeidsbólkurin metir tí hesi tiltøk vera av fremsta týðningi í dag:

Orkusparing á landi

Stuðul til orkusparandi tiltøk.

Eyðfinn Egholm, verkfrøðingur hevur verið skrivari hjá arbeidsbólknum. Eyðfinn stendur eisini fyrri tilrættisleggjningi av eini bók um orku, sum kemur út í næstum. Tilfarið í hesi bókini er m.a. frá teimum fyrilestrum, sum vórðu hildnir á orkuráðstevnuni í oktober.

Myndin er frá orkustevnuni, tá Eyðfinn Egholm greiddi frá hitapumpuni

Krøv mugu setast um góða bjálving.

Avlophiti skal brúkast til upphitingarendamál (fjarhiti) har hetta er gjørligt.

Dentur skal leggjast á ídnað við lítillum orkutervi.

Hitapumpan skal nýtast til upphitingarendamál, har møguleiki er til tess.

Akfør við stórar motor-effekt skulu tollast dyggiliga. Rutur skulu setast upp í stórri bygdam/býum og bygdanna millum.

Orkusparing á sjónum

Eyðsæð kann nógv olja sparast umboð á okkara fiskiferum, m.a. við at laga ferðina eftir tí, ið veruliga lónar seg. Her mugu tó fyrst gerast mátingar og kanningar, so haldgott stóði fæst undir einum orkusparipolitikki á sjónum.

Orkuframleiðsla

Skynsam útbýgging av vatnmegini, parallelt við útbýgging av samansettum olju-/kolraftverkum (egið kol verður bert at brúka undir kreppumstöðum)

Arbeidsbólkurin sigur víðari, at tað verður neyðugt við einari stóðugari endurskoðan av okkara orkupolitikki.

Málsøki at fremja beinanvegin

Í uppskotinum verður sagt, at tað er neyðugt at fremja ávis málsøki beinanvegin.

Hesi eru:

1. Setan av orkuráð við orkustovu (orkuráðgeva).

2. Lóg um samskipan av býar-/bygdaplanlegg- ing og orkusparandi tiltøkum.

3. Lóg um bjálving og orkunýtandi installatiónir.

4. Lóg um stuðul til orkusparandi tiltøk.

Fiskivinnan

Nýta hagtalsskipanina so at vit fáa eitt nágreinligt yvirlikt yvir veiðihátt (línu-, rækju-, nótaskip o.s.fr.), fiskanøgð pr. kg. av olju, manning á skipunum og manningina á fiskavirkjunum á landi, ið er knýtt at goðskingarlíðnum fyrri teir ymisku veiðihættirnar (sløg av veiðiskipum).

Fremjan av neyðugum mátingar- og kanningar- arbeiðum í samband við alternativar orkumøguleikar.

Miðvis umsiting av egnum kolanámum. Bygging av stórri oljugoymsl- um.

Upplýsing í skúlum og heimum.

Tryggingartiltek

Stórri oljugoymslur (30% av ársnýtsluni) og neyð- ugar kolagoymslur.

Umsiting av kolanám- unum. Neyðugar neyðgir av kóli á goymslu (sjá pkt. 4.1.)

Kanningartiltek

Árinskannningar (konsekvensanalyser) í samband við orkuframleiðslu.

Fremja mátingar- og kanningararbeiði í samband við framtíðar nýtslu av alternativum orkukeldum (vind, aldu, streym, torv, flóð/fjóra, sólorku, geotermiskur hiti o.t.).

Upplýsing og útbúgving

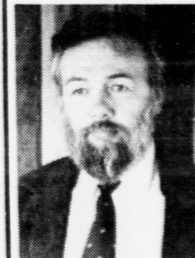
At enda nertur arbeidsbólkurin við, at tað hevur stóran týðning at fáa framda miðvísu upplýsing í skúlum og heimum.

trý á gøtuni

Hvat heldur tú um tað kristiliga arbeiðið, sum verður gjørt í i Føroyum í dag?

Agnar Nielsen, stjóri: — Mær hevur ongantíð dæmt, at ov nógv av fremmandum trúboðarum koma higar, tí vit hava sjálvir nógv og góðar trúboðarar og prædikumenn.

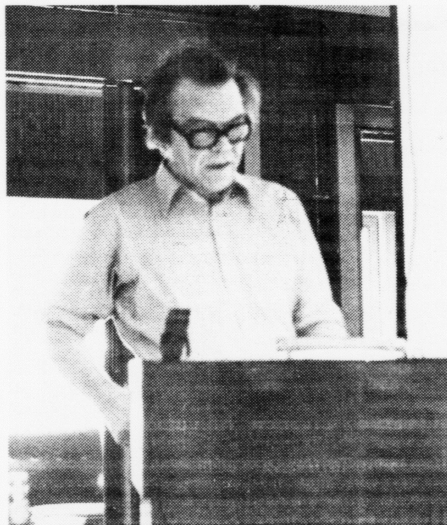
Heini Olsen, verkfrøðingur:

— Eg haldi, at trúðarfrælsi er tað einasta rætta, men í Føroyum eru í so nógvir greinir, sum mest sum royna at draga ein sjálvdrátt, ið kanska virkar orkuml- andi. Várhara er vónandi hin sami fyrri øll- um, og eg hugsi ikki, at hann hevði havt nakað í móti eini viss- ri samskipan í tí ann- ars stóra arbeiði, sum verður gjørt her á landi.

Eyðun Johannesen, sjónleikari:

— Tað er nógv gott um tað at siga, men tá guðstrúgv verður til gúðilgheit hevur tað lítið við hvørt annað at gera. Tó tykist gúðilgheitin hent at vinna sær borgarligt vald við. Síðani hon nú eisini er komin inn í poli- tikki hevur »klimaið» neyvan verið kaldari enn tað sama. Neyð- toka, annaðhvørt hon er líkamlig ella andalig, er andstyggilig.

Tormóður Dahl, leiðari á Ídnaðarstovuni, var ein av stigtakarunum til orkuráðstevnuna í fjør